

Tanıtım - Eleştiri

Book Reviews

Türkiye sorunlarına çözüm konferansı-I. Ankara, 1997, 2.c. ISBN: 17-2059-1 (tk. no), 17-2060-5 (1. Cilt), 17-2061-3 (2 cilt). Elde edilebileceği yer: İzmir Cad. No: 22-6 Kızılay, Ankara.

Sivil toplum olgusu demokrasinin vazgeçilmez unsurlarından biridir. Bilinçli ve tutarlı kamuoyunun hazırlanması, siyasal irade üzerinde demokratik etki oluşturulmasında yurttaşların etkin rol almasını sağlar.

Bu amaçla, kendi alanlarında yoğunlaşan 18 sivil kuruluş bir araya gelerek, Türkiye'nin temel sorunlarının, Cumhuriyetimiz ile Çağdaş Demokrasi'yi ve bunların temel kurum ve kavramlarını ortak payda alan çerçevede irdelenmesi ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla, Türkiye sorunlarına Çözüm Konferansı-I'i 24-27 Aralık 1997 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Konferansın ikincisi, aynı ortak paydada ve yeni katılımlarla biraraya gelen 41 kuruluş tarafından Cumhuriyet Kazanımları konusunda 26-28 Ekim 1998 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Daha geniş bir kesimin yararlanabilmesi için; birinci konferansta yapılan sunumları içeren kitap, Milli Kütüphane Başkanlığı ile Milli Kütüphane'ye Yardım Derneği'nin katkılarıyla iki cilt halinde bastırılmıştır.

Birinci Konferans 12 oturumdan oluşmaktadır. Oturumların konu başlıkları: Toplumsal Sorunlar 1-2-3, Ekonomik Sorunlar, Bölgesel ve Uluslararası Sorunlar 1-2, Siyasal ve Yönetimsel Sorunlar 1-2, Eğitim ve Gençlik sorunları, Turizm ve Çevre sorunları, Bilim ve Bilgilendirme Sorunları, Hukuk ve Yargı sorunları.

Konferansı düzenleyen Sivil Toplum Kuruluşları bu kaynak kitabı, Cumhuriyetimizin 75. Yılında halkımıza armağan ediyor ve özellikle yetkililerin bilgisine sunuyor.

Mehmet Ali Akın
Türk Eximbank

Hirsch, Ernst E. *Anılarım: Kayzer Dönemi, Weimar Cumhuriyeti, Atatürk Ülkesi*. Çev. Fatma Suphi. 3. bs., Ankara: TÜBİTAK, 1997. 398 s. (TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları; 45). ISBN 975-403-067-7 Elde edilebileceği yer: TÜBİTAK Atatürk Bulvarı. No: 221. Kavaklıdere-Ankara.

Ünlü kişilerin yaşam hikayeleri pekçok insan tarafından merak edilir. Bu durumun nedeni, kimi zaman yalınkat bir merak olurken, çoğu zaman o kişinin yaşamından dersler çıkarmak ya da genel anlamda sözkonusu kişinin yaşamını örnek almak şeklinde açıklanabilir.

Prof. Dr. Hirsch'in yaşamı da ülkemizdeki birçok kişi tarafından ve yine birden çok nedenle dikkate değer bulunabilecektir. TÜBİTAK'ın, eserde yer alan dönemlerdeki "toplum ve siyaset hayatı ile ilgilenen herkesin ilgisini çekecektir" düşüncesiyle yayımladığı "*Anılarım*", oldukça detaylı ve düzenli hazırlanmış bir otobiyografidir.

20 Ocak 1902 - 29 Mart 1985 yılları arasında yaşamış olan Profesör'ün otobiyografisinin orijinali, 1982 yılında Münich'te "*Aus des Kaisers Zeiten durch Weimarer Republik in das Land Atatürks, Eine unzeitgemasse Autobiographie*" adı ile yayımlanmıştır.

Hayatının ilk yıllarından itibaren hem çalışıp hem okumuş olan Hirsch, bu durumu anlatırken, "*çiraklık ve stajyerlik yaptığım dönemlerde hayat okulunun resmi okullardan daha zor olduğunu kavramıştım*" ifadesiyle, zorlu yaşam öyküsünden anlamlı bir kesit vermektedir.

"*Anılarım*" adlı yapıtta, Profesör Hirsch'in yaşamının ilk yıllarına ait bilgilerin yanı sıra; akademik yaşama geçişi, Türkiye'ye gelişi, İstanbul Üniversitesi'nin ilk yılları ve burada Hirsch'in hangi görevleri aldığı, öğretim üyeliği sırasında Türkçe kitap yokluğu nedeniyle çektiği sıkıntıları, öğrencilerdeki sınav korkusunu giderebilmek için neler yaptığı gibi pekçok ilginç bilgiye ulaşmak olasıdır.

Eser bunlardan başka, kendisini okuyacak şanslı kişilere Türkiye'nin ilk yıllarını bir yabancı gözüyle görmek olasılığını da sunmaktadır.

Eserin doyurucu kapsamı içerisinde Profesör'ün İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde aldığı görevler ve Ankara'da Türk uyruğuna geçişi ile ilgili bilgiler de yer almaktadır.

"*Anılarım*", bunların dışında, ve belki de bunlardan önce olarak, biz bilgi profesyonellerine Profesör'ün kütüphanecilik boyutu nedeniyle ilginç gelecektir, sanırım.

Evet, Prof. Dr. Hirsch, İstanbul Üniversitesi bünyesinde öğretim üyeliğinin dışında "*kütüphaneci*" olarak da hizmet vermiştir. Hirsch'in bu konudaki görüşleri son derece ilgi çekicidir ve Profesör, kütüphaneci olarak gördüğü durumu ve yaptıklarını yine akıcı bir dille ve tüm çıplaklığıyla sunmaktadır.

Eserin, “Kitaplığı olmayan bir üniversite, cephaneliği olmayan bir kışlaya benzer” ifadesiyle giriş yapılan bu bölümünde, Hirsch’in kütüphaneye ilişkin olarak sunduğu fotoğraftan bir kare verilecek olursa, diyor ki Profesör; *“Tıp Fakültesi büyük anfisinin altında içi kitap dolu, açılmamış pekçok sandık ancak 1938 yılında bulundu. Bu kitapları, Alman tarafı, Birinci Dünya Savaşı sırasında Fakülte’ye armağan olarak göndermişti, fakat bunlar tam 20 yıl boyunca böyle gizli bir köşede kalmışlardı. Tuhaf olan şu idi: Kitaplık memuru yoktu, sadece bir hademe vardı. Bu hademe, gerçi eski Arapça matbaa harflerini okuyabiliyordu, ama topluma biraz değiştirilerek kabul ettirilmesinin üzerinden henüz beş yıl geçmiş olan Latin alfabesini okuyamıyordu ve tek işi, arada sırada toz almak ve girene çıkana dikkat etmektir. Bu duruma dayanamıyordum.”*

Profesör, yine aynı bölümde “demek ki, yapılacak ilk iş, standart eserlerden... ve Türk kanunlarının hazırlanmasında örnek alınmış Avrupa ülkelerinin hukukları ile ilgili kanun ve dergi koleksiyonlarından oluşacak bir kitaplık kurmaktır” dedikten sonra; *“ilk başta Türk meslektaşlara bu sorunun önemini, özellikle kapsamını da kavratmakta güçlük çektim. Türk meslektaşlar, bilimsel bakımdan iyi-kötü doyurucu bir kitaplık kurmanın, bunu düzenli olarak yenileştirmenin ve sürdürmenin ne muazzam bir iş olduğunu zihinlerinde canlandıramıyorlardı”* şeklinde hayretini belirtmekten de geri durmuyor.

Eserin bir yerinde, Profesör Hirsch, ne kadar bizden biri olduğuna ilişkin bir notu eklemeyi de ihmal etmiyor:

“İstanbul’lu gazeteci Ahmed Emin Yalman, 1958 Aralık ayında Berlin’de ziyaretime geldiğinde, “Vatan” gazetesinde şunları yazdı; ‘Profesör Hirsch, Türkiye’de geçirmiş olduğu yirmi yıldan sonra tamamen bizden bir olmuştur. Herhalde iyi bir Alman’dır, ama hiç şüphesiz, aynı derecede de iyi bir Türk’tür.’”

Eserin bütününde hem kütüphanecilik hem de farklı konularda ilginizi çekecek pekçok bölümün yer aldığını belirtmekte yarar görüyorum.

İçeriği ile birinci sınıf, baskı ve kağıt kalitesi ile memnuniyet verici olan ve üstelik bunlar yetmiyormuş gibi, sadece yediyüzbin (700.000) lira gibi (398 sayfa) bir rakamla satışa sunulan bu doyurucu eseri kaçırmayacağınıza inanıyor ve keyifli okumalar diliyorum.

Erol Yılmaz

Yükseköğretim Kurulu

Yayın ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı

Patrick Suskind. *Koku*. Türkçe'ye çeviren: Tevfik Turan, İstanbul: Can yayınları, 1998. 258. s. ISBN 975-510-059-8.

Yazarın bu eseri Almanya'da ilk yayımlanışında büyük bir ilgiyle karşılanmış ve ayrıca uzun zaman bir ilgiyle karşılanmış ve ayrıca uzun zaman liste başında kalmıştır. Klasik romanların aksine değişik bir konuyla toplumu eleştiren bir kitap. Olay 18. Yüzyıl Fransasında geçer; Jean Baptiste Grenoille ise tüm insani duyumlardan ve duygulardan yoksun, salt kokulara karşı görülmedik ölçüde duyarlı ve istediği kokuları üretebilmek için cinayet işlemekten kesinlikle çekinmeyen bir katildir. Herkesin ve her şeyin kokusunu almakta, tüm kokuları üretmekte gerçek bir dahi olan Grenoille, kendi kokusunun bulunmadığını, onun bulunduğu yerlerde insanların insan kokusunu alamadıklarını anladığı gün, dünyasını da yitirir. Kendisi için tek çıkar yol, başkalarına onun için "sanki insanmış" izlenimini verebilecek kokular sürünmektir.

Daha önce okuduğunuz kitaplardan kesinlikle farklı olduğunu düşündüğüm bu kitabın her sayfasının büyük bir dikkat ve heyecanla okunacağına eminim. Özellikle kitabın son bölümü herkesi hayret ve dehşete düşürecek bir şekilde bitiyor. Okumak için acele etmenizi önerir, hepinize güzel kokulu günler dilerim.

Serkan Uzun

A.Ü. D.T.C.F. Kütüphanecilik Bölümü

4. Sınıf

Hülya Dilek Kayaoğlu. *Derme Oluşturma ve Geliştirme: İ.Ü. Merkez Kütüphanesi'nde Bütçe Yönetimi (Nisan 1994-Kasım 1997)*. İstanbul: Mavibulut, 1999, XVII, 350 s. ISBN 975-310-000-0 Elde edilebileceği yer: TKD Genel Merkezi

Son yıllarda mesleki yayınlar ardı arkasına yayımlanıyor. Kütüphanecilerin ve öğrencilerin yararlanmasına sunulan bu yayınlara ilgisiz kalmamız düşünülemez. Mensuplarının kendilerini geliştirmeye en fazla gereksinim duyduğu meslek dallarından biri kuşkusuz kütüphaneciliktir. Geniş bir kitleyi eğitime, etkileme rolü üstlenen bizler kuramsal anlamda bu tür yayınların desteğine muhtacız.

Sayın Hülya Dilek Kayaoğlu'nun bu eseri, derme oluşturma ve geliştirme konusunda mevcut büyük bir yayın boşluğunu doldurmaktadır. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü'nden sayın Kayaoğlu, derme oluşturma ve geliştirme konusunu oldukça kapsamlı bir biçimde, titizlikle ele almış. Giriş bölümünde eserin temel amacı, derme geliştirme işlevinin kapsamına giren sorunları, ilkeleri, yöntemleri; politika, iş ve işlemleri inceleyip tartışarak, derme oluşturma ve geliştirme işlevinin anlamını ortaya çıkarmak olarak belirtilmiştir.

Kitap üç bölümden oluşmaktadır:

1. BÖLÜM: "Derme Oluşturma ve Geliştirme İşleviyle İlgili Başlıca Kavramlar ve Etkenler" başlığını taşıyan bu bölümde, konuyla ilgili başlıca kavramlar üzerinde durulmakta ve derme geliştirme konusuna tarihsel ve terminolojik bir yaklaşımla giriş yapılmaktadır.
2. BÖLÜM: "Derme Oluşturma ve Geliştirme İşlevinin Süreçleri ve Etkinlikleri" başlıklı bu bölümde materyal seçimi, sağlama, derme değerlendirme, ayıklama ve koruma gibi süreçler ele alınmaktadır.
3. BÖLÜM: "Derme Geliştirmede Bütçe Etkeni" adlı son bölümde ise, İstanbul Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nın, Nisan 1994-Kasım 1997 dönemini kapsayan bütçe uygulamaları örnek alınarak derme oluşturma ve geliştirme süreç ve işlevlerini etkileyen en önemli etken olan bütçe konusu incelenmektedir.

Bu eserin sağlama bölümünde çalışan meslektaşlarımız için yararlı olacağına inanıyorum.

Serhat Baytur
Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi